

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: გერმანული ფილოლოგია / German Philology

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი / Bachelor of Arts in German Philology

სწავლების ენა: ქართული

პროგრამის კოორდინატორი: პროფესორი დოქტ. ლალი ქეცბა-ხუნდაძე

პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

პროგრამის მიზანი:

საბაკალავრო პროგრამა მიზნად ისახავს დარგობრივი (ზოგადფილოლოგიური) კომპეტენციების გამომუშავებას და განვითარებას; ის უქმნის სტუდენტს დარგის სამეცნიერო საფუძვლებს და სძენს მას როგორც დარგის მეთოდოლოგიურ კომპეტენციებს ასევე პრაქტიკულ და პროფესიულ უნარ-ჩვევებს, რათა მოხდეს მისი მიზანმიმართული ინტეგრაცია სამოქალაქო საზოგადოებაში.

პროგრამის უწინარეს მიზანს წარმოადგენს *ენობრივი კომპეტენციების* შექმნა. იგი უნდა შეესაბამებოდეს ევროკომისიის მიერ შემუშავებული ენობრივი პოლიტიკის ე.წ. “საერთოევროპული რეფერენციული ჩარჩოს” პარამეტრებს, რაც გულისხმობს ენობრივი კომპეტენციის ზრდას A^{2+}/B^1 -დან - C^1 დონემდე პირველი საფეხურის სწავლების ფარგლებში; უცხო ენის ფლობის პრაქტიკული უნარ-ჩვევები ვითარდება ენობრივი ქმედების ოთხი კომპეტენციის შესაბამისად: ზეპირი მეტყველება, წერა, აუდირება და კითხვა. შესაბამისად, ენის პრაქტიკული კურსი აღრმავებს ინტერკულტურული ცოდნის კომპეტენციებს.

წინამდებარე პროგრამა ითვალისწინებს ასევე მეცნიერულ მეთოდებზე დამყარებულ *კვლევის უნარ-ჩვევების გამომუშავებას*, რომელიც ვითარდება ორი მიმართულებით: გერმანული ენათმეცნიერება და გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა. პირველი საფეხურის სწავლების ფარგლებში კვლევის უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება გულისხმობს: შესასწავლი საკითხის მართებულად დასმას, პრობლემატიკასთან დაკავშირებული ფაქტების კრიტიკულ შეფასებას და ცოდნაზე დამყარებული დასკვნების გამოტანას.

პირველ საფეხურის სასწავლო პროგრამა გარდა პრაქტიკული და თეორიული კომპეტენციებისა და უნარ-ჩვევებისა სწავლების პროცესში მიზნობრივად ახდენს *ზოგადი და ტრანსფერული უნარების* განვითარებას, რომელიც ხელს შეუწყობს შემდგომში კურსდამთავრებულის უკეთ ჩართვას საზოგადოებაში და მის წარმატებულ დასაქმებას.

სწავლის შედეგები: საბაკალავრო პროგრამა შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს შეიძინოს ცოდნა, გამოიმუშაოს შესაბამისი უნარები და მოახდინოს მათი დემონსტრირება შემდეგი მიმართულებებით:

- საერთოევროპული რეფერენციალური ჩარჩოს მოთხოვნათა შესაბამისად *პრაქტიკული ენის* ცოდნის გაღრმავება (გერმანული ენა, აუდიო-ვიზუალური მედიების თეორია და პრაქტიკა I/II, გერმანული ენის კომპიუტერული სწავლება, ინტერკულტურული კომუნიკაცია) ზოგადი კომპეტენციების მიხედვით (აუდირება, კითხვა, მეტყველება, წერა) და სკალირების პრინციპის შესაბამისად; სტუდენტი:
- იგებს (აუდირება): ვრცელ მოხსენებას, ლექციას, თუ კი თემატიკა ცნობილია; რეპორტაჟსა და ახალ ამბებს მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით; ფილმის შინაარსს, თუ კი სცენარი სალიტერატურო ენაზეა დაწერილი;
- იგებს (კითხვა): თანამედროვე პრობლემატიკაზე დაწერილ სტატიებსა და მოხსენებებს; თანამედროვე მხატვრული ლიტერატურას; დიდაქტიზირებულ სამეცნიერ (დარგობრივ ლიტერატურას);
- (მეტყველება): შეუძლია სპონტანური და შეუფერხებელი საუბარი ენის მატარებელთან; აქტიურ მონაწილეობას იღებს დისკუსიაში ნაცნობ თემებზე; საუბრობს და

- არგუმენტების საფუძველზე იცავს საკუთარ შეხედულებებს;
- (წერა): ნათლად და დასაბუთებულად გამოხატავს საკუთარ აზრს შერჩეულ თემაზე; ხსნის და განმარტავს საკუთარ თვალსაზრისს; ასახელებს თემასთან დაკავშირებულ პრო- და კონტრა- არგუმენტებს;
  - სტუდენტი ეცნობა ზოგად ფილოლოგიურ კომპეტენციებს (შესავალი გერმანულ ფილოლოგიაში): გერმანისტიკის წარმოშობის ფილოლოგიური წანამდღვრები, გერმანული ლინგვისტური აზროვნებისა და ლიტერატურის ისტორიის განვითარების ტენდენციებსა და ეტაპებს; გერმანისტული კვლევისთვის აუცილებელი ინსტრუმენტარიუმს.
  - სტუდენტი იძენს თარგმნის ტექნიკას შესაბამისი თეორიული წანამდღვრების საფუძველზე (თარგმნის თეორია და პრაქტიკა), როგორც ერთ-ერთ შემადგენელ კომპეტენციას ფილოლოგიური სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.
  - საბაკალავრო პროგრამის ზოგადი ლინგვისტური დისციპლინების (შესავალი გერმანულ ფილოლოგიაში, შესავალი ენათმეცნიერებაში, ზოგადი ენათმეცნიერება/ლინგვისტური კომპარატივისტიკა) შესწავლის შედეგად მიღებული ცოდნის გაღრმავება ხდება გერმანული ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაში შემავალი ლინგვისტური დისციპლინების ფარგლებში მიღებული ცოდნის საფუძველზე (გერმანული გრამატიკის საფუძვლები (მორფოლოგია/სინტაქსი), გერმანული ენის ლექსიკოლოგია, გერმანული ენის ისტორია, შესავალი ტექსტის ლინგვისტიკაში (გერმანულენოვანი სემინარი), შესავალი სტილისტიკაში). შესაბამისი სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტი იძენს სათანადო ლინგვისტურ კომპეტენციებს:
  - *გერმანული ენის მორფოლოგიური და სინტაქსური სისტემების*, (გერმანული გრამატიკის საფუძვლები, გერმანული ენის ცვლილებები) მათ ფუნქციონირების ცოდნა; გერმანული ენის მორფოლოგიური და სინტაქსური წყობის თავისებურების ცოდნა; კანონზომიერებათა განხილვა ენობრივ უნივერსალიებთან მიმართებაში; ენის პერიფერიული მოვლენების (გამონაკლისები, გადახრა-ანომალიები) ცოდნა; მორფოლოგიურ თეორიული ანალიზის ცოდნა; წინადადების სინტაქსური ანალიზის პრაქტიკული ცოდნა;
  - *გერმანული ენის ლექსიკური მარაგის ცოდნა; მისი გამოყენების ჩვევებს* (გერმანულ ენის ლექსიკოლოგია, გერმანული ფრაზეოლოგია) ლექსიკურ ერთეულთა კლასიფიკაცია-სისტემატიზაცია ქვეჯგუფებად; ლექსიკურ ერთეულთა შორის მნიშვნელობის მიმართებათა ცოდნა; ლექსიკურ ერთეულთა გავრცელების საშუალება; დიალექტური თავისებურებების ცოდნა;
  - იდიომატურ და ფრაზეოლოგიურ ერთეულთა წარმოქმნის პრინციპების ცოდნა; ენის ლექსიკური მარაგის დარგობრივი, რეგიონალური, სოციალური (სოციალურად სპეციფიური ლექსიკა) და სტილისტიკური მნიშვნელობა ლექსიკური მარაგის აღწერისას;
  - სტუდენტები იძენენ *სხვადასხვა პერიოდის გერმანულ ტექსტებზე* ენათმეცნიერული ანალიზის მეთოდების გამოყენების, ტექსტზე მუშაობისა და მათი გაგების უნარს;
  - ანალიზის შედეგების მიხედვით მსჯელობენ ენის განვითარების პროცესში წარმოქმნილ ცვლილებებზე და შესაბამისად ექმნებათ წარმოდგენა ენის ცვალებადობაზე, რაც ენის განვითარების როგორც წარსული, ისე თანამედროვე ტენდენციების თანმიმდევრულად გააზრებისა და შეფასების საფუძველია.
  - *ტექსტის დონეზე* ანალიზის ტექნიკების ცოდნა; ლინგვისტური კვების მეთოდებისა და აქამდე დაგროვებული ლინგვისტური კომპეტენციების შეჯერება; ტექსტის ლინგვისტური ანალიზისა და ანალიზის შედეგად მიღებული შედეგების ინტერპრეტაციის ტექნიკების დაუფლება, შესაბამისად მისი ზედაპირული და სიღრმული სტრუქტურების, ფუნქციური დატვირთულობის განსაზღვრის უნარი;
  - ტექსტის კვლევის დაუფლება ინტერდისციპლინარულ (ანალიზის პროცესში მომიჯნავე

ფილოლოგიური დისციპლინების მეთოდების თავმოყრა, ამ ასპექტში დაგროვილი ცოდნის მობილიზება) რაკურსში;

- დარგობრივი ცოდნის შექმნა **ლინგვისტურ სტილისტიკაში**, დარგობრივი ტერმინოლოგიისა და ცნებების ცოდნა; კონკრეტული პრაგმატიკული ტექსტების სახეობისა და ნაწილობრივ მხატვრული ტექსტების სტილისტური ანალიზის უნარ-ჩვევების გამომუშავება; კვლევის მეთოდოლოგიის დაუფლება;

დასაქმების სფეროები: საბაკალავრო პროგრამა მოიცავს ყველა იმ საჭირო მეცნიერულ საფუძვლებს, მეთოდურ და პროფესიაზე ორიენტირებულ კომპეტენციებს, რომელიც კურსდამთავრებულს გაუმარტივებს იპოვნოს დასაქმების ბაზარზე სამოქმედო სეგმენტი. სასწავლო მიზნები და კომპეტენციები განისაზღვრა სამუშაო ბაზრის მოთხოვნის შესაბამისად. სწავლების პროცესში სავალდებულოა საკვანძო კვალიფიკაციათა შექმნა. კურსდამთავრებულები საქმდებიან ყველა იმ სფეროებში, სადაც ზოგადად მიმდინარეობს ვერბალური კომუნიკაცია და კომუნიკანტები მანიპულირებენ ტექსტებით. მათ შესწევთ ინფორმაციის მოპოვების, მისი გადამუშავებისა, გარკვეულ დროის მონაკვეთში ვერბალიზაციის და შესაბამისად, ამ უკანასკნელის ზეპირად ან წერილობით ფორმაში პრეზენტაციის უნარი.

აქედან გამომდინარე იძენს რა კურსდამთავრებული სოციალურ, პროფესიულად სპეციფიკურ დარგობრივ კომპეტენციებს, მას შეუძლია დასაქმდეს შემდეგ სფეროებში:

- სამთავრობო და არასამთავრობო სექტორში, ადგილობრივი და რეგიონული ადმინისტრაციაში – მდივან-რეფერენტა, (minor-პროგრამა–პოლიტმეცნიერებები/კულტურის მეცნიერებები/სოციოლოგია, სოციალური მუშაკი);
- ადამიანური რესურსების მენეჯმენტი – რეფერენტად (minor-პროგრამა–სოციოლოგია);
- რადიოსა და ტელევიზიაში – მოდერატორად, ჟურნალ-გაზეთების რედაქციებში კორექტორად და კორესპონდენტად (minor-პროგრამა–ჟურნალისტიკა);
- საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და დიპლომატიურ კორპუსში მდივან-რეფერენტად (minor-პროგრამა–პოლიტმეცნიერებები/კულტურის მეცნიერებები);
- მუზეუმებსა და ტურისტულ ბიუროებში – გამყოლად/მეგზურად (minor-პროგრამა: ხელოვნებათმცოდნეობა/სამუზეუმო საქმე/ტურიზმი/სოციალური გეოგრაფია);
- ადმინისტრირების სფეროში – მოხელე-ადმინისტრატორად (minor-პროგრამა: ბიზნესადმინისტრირება);
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა, არქივები, მუზეუმები, ბიბლიოთეკები და ა.შ. – რეფერენტად (minor-პროგრამა–კულტურის მეცნიერებები/ხელოვნებათმცოდნეობა/სამუზეუმო საქმე/ისტორია)
- გამომცემლობებში – კორექტორად, ტექნიკურ რედაქტორად (minor-პროგრამა – ხელოვნებათმცოდნეობა/ქართული ფილოლოგია/რუსული ფილოლოგია)

სწავლის გაგრძელების საშუალება: საბაკალავრო პროგრამის კურსდამთავრებულს შეუძლია ცოდნის გაღრმავებისა და შემდგომი სამეცნიერო საქმიანობის პერსპექტივის გათვალისწინებით სწავლის გაგრძელება სამაგისტრო პროგრამის “გერმანული ფილოლოგია” სასურველ მოდულიში: გერმანული ლინგვისტიკა ან გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა ან რომელიმე გერმანულენოვან უნივერსიტეტში ანალოგიური ან მის მიერ შეჩეული მსგავსი სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში.

საქართველოს კანონის უმაღლესი განათლების შესახებ 48 მუხლის პ.4ბ. შესაბამისად სტუდენტისადმი მონიჭებული უფლების საფუძველზე კურსდამთავრებულს შეუძლია რა უმაღლესი განათლების სწავლების მეორე საფეხურზე შეიცვალოს სპეციაობა, მას საშუალება ეძლევა საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში დამატებით (minor) სპეციალობაზე განათლების მიართულებაში მიღებული კომპეტენციების საფუძველზე, სწავლა განაგრძოს სამაგისტრო პროგრამის “გერმანული როგორც უცხო ენა” ფარგლებში.

ზემოხსენებული საკანონმდებლო ჩარჩოები კურსდამთავრებულს უფლებას ანიჭებს აგრეთვე

სწავლა განაგრძოს (სპეციალობა შეიცვალოს) სწავლების პირველ საფეხურზე შერჩეული ნებისმიერი დამატებითი (minor) პროგრამის შესაბამისად ან სრულიად სხვა მეორე საფეხურის პროგრამის ფარგლებში, თუ შერჩეული სამაგისტრო პროგრამა არ მოითხოვს რაიმე მკაცრი წინაპირობის.

ძირითადი სპეციალობის არჩევის ბოლო ვადა: ძირითადი სპეციალობის არჩევის ბოლო ვადაა უმაღლესი განათლების სწავლების პირველი საფეხურის მეორე სემესტრი.

პროგრამის მოცულობა: რვა სემესტრი – 240 კრედიტი: 1) ძირითადი პროგრამა - 120 კრედიტი; 2) დამატებითი პროგრამა – 60 კრედიტი; 3) საფაკულტეტო საგნები – 50 კრედიტი; 4) თავისუფალი საგნები – 10 კრედიტი.

შეფასების ზოგადი წესი:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. გთავაზობთ ზოგად ჩარჩოს:

91 -100	ფრიადი, A
81-90	ძალიან კარგი, B
71-80	კარგი, C
61-70	დამაკმაყოფილებელი, D
51-60	საკმარისი, E
41-50	ვერ ჩააბარა, FX
0-40	ჩაიჭრა, F

სამეცნიერო კვლევის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა:

მიმართულებაზე ამჟამად არია გარკვეული მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, რომელიც ამ ეტაპზე აკმაყოფილებს სასწავლო პროცესისათვის აუცილებელ მინიმალურ მოთხოვნებს.

სამი კომპიუტერი, პროექტორი და ორი გამამრავლებელი აპარატი, გერმანისტული ბიბლიოთეკის მდიდარი წიგნადი ფონდი, რომელიც პერიოდულად ახლდება გერმანიის შესაბამისი ინსტიტუციების დახმარებით და სხვა საშუალებები.

სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ ისარგებლონ საჯარო, ჰუმბოლდტის სახელობის, გოეთეს ინსტიტუტისა და გერმანიის აკადემიური გაცვლის სამსახურის თბილისის ბიუროს საბიბლიოთეკო ფონდებით, ისევე როგორ პროფესორი პირადი ბიბლიოთეკით.

ლიტერატურა საფაკულტეტო დისციპლინებისათვის ხელმისაწვდომია თსუ-სად და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიბლიოთეკებში. სტუდენტების განკარგულებაშია თსუ მე-2 და მე-5 კორპუსებში განლაგებული რესურს-ცენტრები.

დამატებითი (minor) პროგრამა

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: გერმანული ფილოლოგია

სწავლების ენა: ქართული/გერმანული

პროგრამის კოორდინატორი: პროფ. დოქტ. ლალი ქეცბა-ხუნდაძე

პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

პროგრამის მიზანი:

უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის დამატებითი პროგრამა მიზნად ისახავს ნაწილობრივ სავალდებულო დარგობრივი (ზოგადფილოლოგიური) კომპეტენციების დაუფლებას ძირითადი საბაკალავრო პროგრამიდან “გერმანული ფილოლოგია”; ის უქმნის სტუდენტს დარგის ზოგად საფუძვლებს და სძენს ნაწილობრივ როგორც დარგის მეთოდოლოგიურ კომპეტენციებს ასევე პრაქტიკულ და პროფესიულ უნარ-ჩვევებს.

პირველ რიგში გამიზნულია პრაქტიკული ენობრივი კომპეტენციების და დარგის ფარგლებში არსებითი უნარ-ჩვევების შეძენა. იგი უნდა შეესაბამებოდეს ევროკომისიის მიერ შემუშავებული ენობრივი პოლიტიკის ე.წ. “საერთოევროპული რეფერენციული ჩარჩოს” პარამეტრებს, რაც გულისხმობს ენობრივი კომპეტენციის ზრდას A^2/B^1 -დან - B^2/C^1 დონემდე დამატებითი პროგრამის ფარგლებში; უცხო ენის ფლობის პრაქტიკული უნარ-ჩვევებს კი სტუდენტი იაქტიურებს ენობრივი ქმედების ოთხი კომპეტენციის შესაბამისად: ზეპირი მეტყველება, წერა, აუდირება და კითხვა. შესაბამისად, ენის პრაქტიკული კურსი აღრმავებს ინტერკულტურული ცოდნის კომპეტენციებს.

წინამდებარე პროგრამა ითვალისწინებს ასევე მეცნიერულ მეთოდებზე დამყარებულ კვლევის უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რომელიც ვითარდება ორი მიმართულებით: გერმანული ენათმეცნიერება და გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობა. პირველი საფეხურის სწავლების ფარგლებში დარგობრივი უნარჩვევების ჩამოყალიბება გულისხმობს.

დამატებითი პროგრამის ფარგლებში გარდა პრაქტიკული და თეორიული კომპეტენციებისა და უნარჩვევების შეძენისა, სტუდენტს მიზნობრივად უნვითარდება ზოგადი და ტრანსფერული უნარები, რომელიც ხელს შეუწყობს შემდგომში მის წარმატებულ დასაქმებას.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება

- საერთოევროპული რეფერენციალური ჩარჩოს მოთხოვნათა შესაბამისად **პრაქტიკული ენის** ცოდნის გაღრმავება (გერმანული ენა, აუდიო-ვიზუალური მედიების თეორია და პრაქტიკა I/II, გერმანული ენის კომპიუტერული სწავლება, ინტერკულტურული კომუნიკაცია) ზოგადი კომპეტენციების მიხედვით (აუდირება, კითხვა, მეტყველება, წერა) და სკალირების პრინციპის შესაბამისად; სტუდენტი:
- იგებს (აუდირება): ვრცელ მოხსენებას, ლექციას, თუ კი თემატიკა ცნობილია; რეპორტაჟსა და ახალ ამბებს მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით; ფილმის შინაარსს, თუ კი სცენარი სალიტერატურო ენაზეა დაწერილი;
- იგებს (კითხვა): თანამედროვე პრობლემატიკაზე დაწერილ სტატიებსა და მოხსენებებს; თანამედროვე მხატვრული ლიტერატურას; დიდაქტიზირებულ სამეცნიერ (დარგობრივ ლიტერატურას);
- (მეტყველება): შეუძლია სპონტანური და შეუფერხებელი საუბარი ენის მატარებელთან; აქტიურ მონაწილეობას იღებს დისკუსიაში ნაცნობ თემებზე; საუბრობს და არგუმენტების საფუძველზე იცავს საკუთარ შეხედულებებს;
- (წერა): ნათლად და დასაბუთებულად გამოხატავს საკუთარ აზრს შერჩეულ თემაზე; ხსნის და განმარტავს საკუთარ თვალსაზრისს; ასახელებს თემასთან დაკავშირებულ პრო- და კონტრა-არგუმენტებს;

- სტუდენტი ეცნობა ზოგად ფილოლოგიურ კომპეტენციებს (შესავალი გერმანულ ფილოლოგიაში): გერმანისტიკის წარმოშობის ფილოლოგიური წანამდღვრები, გერმანული ლინგვისტური აზროვნებისა და ლიტერატურის ისტორიის განვითარების ტენდენციებსა და ეტაპებს; გერმანისტული კვლევისთვის აუცილებელი ინსტრუმენტარიუმს.
- სტუდენტი იძენს თარგმნის ტექნიკას შესაბამისი თეორიული წანამდღვრების საფუძველზე (თარგმნის თეორია და პრაქტიკა), როგორც ერთ-ერთ შემადგენელ კომპეტენციას ფილოლოგიური სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.
- საბაკალავრო პროგრამის ზოგადი ლინგვისტური დისციპლინების (შესავალი გერმანულ ფილოლოგიაში, შესავალი ენათმეცნიერებაში, ზოგადი ენათმეცნიერება/ლინგვისტური კომპარატივისტიკა) შესწავლის შედეგად მიღებული ცოდნის გაღრმავება ხდება გერმანული ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაში შემავალი ლინგვისტური დისციპლინების ფარგლებში მიღებული ცოდნის საფუძველზე (გერმანული გრამატიკის საფუძვლები (მორფოლოგია/სინტაქსი), გერმანული ენის ლექსიკოლოგია, გერმანული ენის ისტორია, შესავალი ტექსტის ლინგვისტიკაში (გერმანულენოვანი სემინარით), შესავალი სტილისტიკაში). შესაბამისი სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტი იძენს სათანადო ლინგვისტურ კომპეტენციებს:
- **გერმანული ენის მორფოლოგიური და სინტაქსური სისტემების**, (გერმანული გრამატიკის საფუძვლები, გერმანული ენის ცვლილებები) მათ ფუნქციონირების ცოდნა; გერმანული ენის მორფოლოგიური და სინტაქსური წყობის თავისებურების ცოდნა; კანონზომიერებათა განხილვა ენობრივ უნივერსალიებთან მიმართებაში; ენის პერიფერიული მოვლენების (გამონაკლისები, გადახრა-ანომალიები) ცოდნა; მორფოლოგიურ თეორიული ანალიზის ცოდნა; წინადადების სინტაქსური ანალიზის პრაქტიკული ცოდნა;
- **გერმანული ენის ლექსიკური მარაგის ცოდნა; მისი გამოყენების ჩვევებს** (გერმანულ ენის ლექსიკოლოგია, გერმანული ფრაზეოლოგია) ლექსიკურ ერთეულთა კლასიფიკაცია-სისტემატიზაცია ქვეჯგუფებად; ლექსიკურ ერთეულთა შორის მნიშვნელობის მიმართებათა ცოდნა; ლექსიკურ ერთეულთა გავრცელების საშუალება; დიალექტური თავისებურებების ცოდნა; იდიომატურ და ფრაზეოლოგიურ ერთეულთა წარმოქმნის პრინციპების ცოდნა; ენის ლექსიკური მარაგის დარგობრივი, რეგიონალური, სოციალური (სოციალურად სპეციფიური ლექსიკა) და სტილისტიკური მნიშვნელობა ლექსიკური მარაგის აღწერისას;
- სტუდენტები იძენენ **სხვადასხვა პერიოდის გერმანულ ტექსტებზე** ენათმეცნიერული ანალიზის მეთოდების გამოყენების, ტექსტზე მუშაობისა და მათი გაგების უნარს; ანალიზის შედეგების მიხედვით მსჯელობენ ენის განვითარების პროცესში წარმოქმნილ ცვლილებებზე და შესაბამისად ექმნებათ წარმოდგენა ენის ცვალებადობაზე, რაც ენის განვითარების როგორც წარსული, ისე თანამედროვე ტენდენციების თანმიმდევრულად გააზრებისა და შეფასების საფუძველია.
- **ტექსტის დონეზე** ანალიზის ტექნიკების ცოდნა; ლინგვისტური კვლევის მეთოდებისა და აქამდე დაგროვებული ლინგვისტური კომპეტენციების შეჯერება; ტექსტის ლინგვისტური ანალიზისა და ანალიზის შედეგად მიღებული შედეგების ინტერპრეტაციის ტექნიკების დაუფლება, შესაბამისად მისი ზედაპირული და სიღრმული სტრუქტურების, ფუნქციური დატვირთულობის განსაზღვრის უნარი;
- ტექსტის კვლევის დაუფლება ინტერდისციპლინარულ (ანალიზის პროცესში მომიჯნავე ფილოლოგიური დისციპლინების მეთოდების თავმოყრა, ამ ასპექტში დაგროვილი ცოდნის მობილიზება) რაკურსში;
- დარგობრივი ცოდნის შექმნა **ლინგვისტურ სტილისტიკაში**; დარგობრივი ტერმინოლოგიისა და ცნებების ცოდნა; კონკრეტული პრაგმატიკული ტექსტების სახეობისა და ნაწილობრივ მხატვრული ტექსტების სტილისტური ანალიზის უნარ-

ჩვევების გამომუშავება; კვლევის მეთოდოლოგიის დაუფლება;

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება/პრაქტიკული უნარები

- საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტი მიღებული ცოდნის საფუძველზე იძენს შემდეგ პრაქტიკულ უნარებს:
- უცხო ენაზე: ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის განხორციელების, დისკუსიაში ჩართვის, დისკუსიის მოდერაციის;
- უცხო ენაზე ტექსტის პროდუცირებისა და რევიზირების;
- უცხო ენაზე ტექსტის ანალიზისა და ინტერპრეტაციის;
- უცხო ენაზე ტექსტის დიდაქტიზირების;
- საანალიზო, ემპირიული, პრიმარული და სეკუნდარული ლიტერატურის მოძიების, შერჩევისა, შეფასებისა და დალაგების, კვლევის შედეგების შეჯერების; შეძენილი ცოდნის პრეზენტაციის;
- გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობის მოდულის საბაკალავრო პროგრამით გათვალისწინებული დარგობრივი კომპეტენციის გაღრმავება ეფუძნება ზოგად ლიტერატურათმცოდნეობით (შესავალი ლიტერატურათმცოდნეობაში, ლიტერატურის თეორია, მსოფლიო ლიტერატურის ისტორია) ცოდნას;~
- გერმანული ლიტერატურათმცოდნეობის რაკურსში სტუდენტი ცოდნას იძენს ორი განსხვავებული ასპექტით:
- ერთი მხრივ ხდება სწავლების შედეგის ორიენტაცია ლიტერატურის ისტორიის განვითარების სხვადასხვა ეტაპებზე, ხოლო, მეორე მხრივ, შემსწავლელი იძენს მეთოდოლოგიურად სისტემატიზებულ ცოდნას;
- სტუდენტი კარგად იცნობს ცალკეული ლიტერატურული ეპოქის მახასიათებლებსა და პოეტიკას;
- სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებულ ფორმატში სტუდენტი ეუფლება ასევე ლიტერატურული ტექსტების ანალიზისა და ინტერპრეტაციის სხვადასხვა მეთოდის გამოყენებისა და ანალიზის ტექნიკას;
- სტუდენტი ფლობს ცოდნას გერმანული ლიტერატურის ისტორიის საეტაპო საკითხების შესახებ;
- გერმანული მედიევსტიკის, შუა საუკუნეების გერმანული ლიტერატურისა და კულტურის შესახებ; შესაბამისად სტუდენტს ექმნება საბაზისო ცოდნა და უნარები ძველი ლიტერატურის ინტერპრეტაციაში;
- ბაროკოსა და განმანათლებლობის პერიოდის ლიტერატურული პროცესების შესახებ არამარტო გერმანული ლიტერატურის, არამედ ზოგადევროპული ლიტერატურისა და კულტურის კონტექსტში;
- “ქარიშხლისა და შეტევის” ასევე “გერმანული კლასიკის” პერიოდის ლიტერატურის ძირითად ტენდენციებს, მათ ფილოსოფიურ და ესთეტიკურ წანამძღვრებს;
- რომანტიზმის როგორც ზოგადევროპული ლიტერატურული მოვლენის შესახებ; ეცნობა გერმანული რომანტიზმის სპეციფიკასა და ცალკეულ სკოლებს, ამ მიმდინარეობის ფილოსოფიურ საფუძვლებსა და საეტაპო ნაწარმოებებს;
- XX საუკუნის გერმანულენოვანი ლიტერატურის ძირითადი ტენდენციების და ამ ეპოქის გერმანულენოვან ავტორთა შემოქმედებას; ზოგად ლიტერატურულ-ისტორიულ კონტექსტს; ტიპური, საპროგრამო ნაწარმოებების მხატვრულ სპეციფიკას;
- ლიტერატურული ჟანრების სპეციფიკას გერმანულენოვან ლიტერატურაში; ჟანრობრივად განსხვავებული ტექსტების ანალიზისა და ინტერპრეტაციის უნარ-ჩვევებსა და ტექნიკებს;

ზოგადი უნარები:

- ფილოლოგიური დარგების შესწავლა უშუალოდ გულისხმობს *ტექსტით ოპერირებას* და მანიპულაციას. შესაბამისად, სტუდენტი ეუფლება ტექსტში გადმოცემული

მოღვაწეებისა და პროცესების კრიტიკულ გაცნობიერების, არგუმენტაციისა და შედეგების შეჯერების უნარს; სხვა კულტურულ და ნაციონალურ საფუძველზე წარმოქმნილი შეხედულებების გააზრებასა და პატივისცემას. მიღებული ინფორმაციის სათანადოდ დალაგების და მოკლედ გადმოცემის უნარს. აგრეთვე ორიგინალური დოკუმენტების უცხო ენაზე წაკითხვის, ინფორმაციის ბაზის შექმნის, ტექსტის ფორმირებისა და აუცილებლობის შემთხვევაში გამართულად თარგმნის უნარს. სწავლების პროცესში მას უნვითარდება ანალიზისა და სინთეზის უნარი.

- სასწავლო პროგრამის ფარგლებში თითოეული დისციპლინა ეფუძნება თანამედროვე მეთოდოლოგიურ მიდგომებს, რაც უწინარეს ყოვლისა ითვალისწინებს სწავლის სტრატეგიისა და დროის მართებულად ორგანიზებას, აგრეთვე პრობლემის წამოჭრასა და მის გადაწყვეტას და საბაზისო დარგობრივი ცოდნის შექმნას.
- ზემოაღნიშნულ ჩვევებს სტუდენტი იძენს სააუდიტორიო მუშაობის პროცესში, როდესაც იგეგმება მეცადინეობის თითოეული საფეხური და მიზანმიმართულად ხორციელდება ინტერაქციული კომუნიკაცია სწავლების პროცესში. თანამედროვე დიდაქტიკური სახელმძღვანელოები ასევე უთითებენ სწავლის ცალკეული საფეხურის სტრატეგიული დაგეგმვის აუცილებლობას, ვინაიდან მართებულად ორგანიზებული დრო ნიშნავს ცოდნის მაღალ ხარისხს.
- განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა ენიჭება დროის მართებულ განაწილებას ჯგუფური ან ინდივიდუალური პროექტებისა და პრეზენტაციებისას. ხშირად, დაგეგმილი და განხორციელებული ზეპირი კომუნიკაცია სააუდიტორიო მუშაობას უფრო ეფექტურს ქმნის.
- ყველაზე მნიშვნელოვანია ტექსტის პროდუცირების სტრატეგიის მართებულად შერჩევა, მისი თითოეული ეტაპის განხილვა, მომზადება და რეალიზება, ასევე ანალიზისა და ინტერპრეტაციის ყოველი საფეხურის გათვლა და ეტაპობრივი განხორციელება.
- ტექსტზე მუშაობის სტრატეგიებისა და დაგეგმვის აუცილებლობა განპირობებულია იმ ფაქტორით, რომ საბაკალავრო პროგრამის თეორიული სალექციო და სასემინარო კურსი ტექსტზე ორიენტირებულ სწავლებაზეა დაფუძნებული. ვინაიდან ნებისმიერი დასაქმების სფეროში კურსდამთავრებულს შეხება ექნება ზეპირ თუ წერილობით ტექსტებთან, ზემოაღნიშნული უნარების შექმნა კურსდამთავრებულს უიოლებს ინტეგრაციას საზოგადოებაში.

დასაქმების სფეროები:

დამატებითი პროგრამა მოიცავს ნაწილობრივ დარგობრივ საფუძველებს, მეთოდურ და ზოგად კომპეტენციებს ზემოხსენებული ფილოლოგიური დარგიდან (გერმანული ფილოლოგია), რომელიც კურსდამთავრებულს კონკურენტუნარიანს გახდის დასაქმების ბაზარზე. პროგრამის ფარგლებში სწავლების პროცესში სტუდენტი იძენს დამატებით კვალიფიკაციას, შესაბამისად მათ შესწევთ ინფორმაციის მოპოვების, მისი გადამუშავებისა, გარკვეულ დროის მონაკვეთში ვერბალიზაციის და შესაბამისად, ამ უკანასკნელის ზეპირად ან წერილობით ფორმაში პრეზენტაციის უნარი.

აქედან გამომდინარე იძენს რა კურსდამთავრებული პროფესიულად სპეციფიკურ დარგობრივ კომპეტენციებს ძირითადი პროგრამებიდან სოციალურ-პოლიტიკურ, კულტურისა და სხვა ჰუმანიტარულ, მეცნიერებათა სფეროდან, მას შეუძლია დასაქმდეს:

- სამთავრობო და არასამთავრობო სექტორში, ადგილობრივ და რეგიონულ ადმინისტრაციის, რეფერენტად, თანაშემწედ, (major-პროგრამა-პოლიტმეცნიერებები/კულტურის მეცნიერებები);
- ადამიანური რესურსების მენეჯმენტში – რეფერენტად (major-პროგრამა-სოციოლოგია);

- რადიოსა და ტელევიზიაში – მოდერატორად, კორესპონდენტად, ჟურნალ-გაზეთების კორესპონდენტად (major-პროგრამა–ჟურნალისტიკა, პოლიტმეცნიერებები, კულტურის მეცნიერებები);
- საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და დიპლომატიურ კორპუსში მდივან-რეფერენტად, თანაშემწედ, (major-პროგრამა–პოლიტმეცნიერებები/კულტურის მეცნიერებები);
- მუზეუმებსა და ტურისტულ ბიუროებში – გამყოლად/მეგზურად (major-პროგრამა: ხელოვნებათმცოდნეობა/სამუზეუმო საქმე/ტურიზმი/სოციალური გეოგრაფია);
- ადმინისტრირების სფეროში – მოხელე-ადმინისტრატორად (major-პროგრამა: ბიზნესადმინისტრირება);
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სფეროში, არქივებში, მუზეუმებში, ბიბლიოთეკებში და ა.შ. – რეფერენტად, თანაშემწედ, ექსპერტად (major-პროგრამა–კულტურის მეცნიერებები/ ხელოვნებათმცოდნეობა/სამუზეუმო საქმე/ისტორია)
- გამომცემლობებში – კორექტორად, ტექნიკურ რედაქტორად (major-პროგრამა – ხელოვნებათმცოდნეობა/ქართული ფილოლოგია/რუსული ფილოლოგია);

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. გთავაზობთ ზოგად ჩარჩოს:

91 -100	ფრიადი, A
81-90	ძალიან კარგი, B
71-80	კარგი, C
61-70	დამაკმაყოფილებელი, D
51-60	საკმარისი, E
41-50	ვერ ჩააბარა, FX
0-40	ჩაიჭრა, F

დამატებით სპეციალობაზე მიღების წინაპირობა

დამატებით პროგრამაზე სასწავლებლად სტუდენტმა უნდა მონაწილეობა მიიღოს ტესტირებაში (გრადაციის ტესტი). ტესტირების შედეგად სტუდენტის ენობრივი კომპეტენცია უნდა შეესაბამებოდეს ევროკომისიის მიერ შემუშავებული ენობრივი პოლიტიკის ე.წ. “საერთოევროპული რეფერენციული ჩარჩოს” პარამეტრებს, კერძოდ A^{1-}/A^2 დონეს. სასურველი არ არის, დამატებითი პროგრამა აირჩიონ იმ სტუდენტებმა, რომელმაც ძირითად პროგრამად უკვე არჩეული აქვთ რომელიმე ენა.

პროგრამის მოცულობა:

დამატებითი სპეციალობის მოცულობა 60 კრედიტიანია. 40 კრედიტი დაეთმობა სავალდებულო საგნების შესწავლას, 20 კრედიტი არჩევით საგნებს.

დამატებითი სპეციალობის არჩევის ბოლო ვადა:

სტუდენტს შესაძლებლობა ეძლევა დამატებითი პროფესია აირჩიოს უმაღლესი განათლების პირველი საფეხურის პროგრამაზე არაუგვიანეს სწავლების IV სემესტრიდან.